

Kompostimine

Valga valla jäätmehoolduseeskirja kohaselt loetakse kõik jäätmevaldajad kohtkompostijateks, kes köögi- ja sööklajätmeid vedajale üle ei anna. Sellest lähtuvalt ei ole vajalik vallale edastada kompostri kasutamise osas avaldust ega pilte. Jäätmehoolduseeskirjas on kompostimise tingimusteks veel:

Biolagunevaid jäätmeid tohib tekkekohal nõuetekohaselt kompostida tiheasustuses üksik- ja ridaelamu kinnistutel, hajaasustuses kõigi elamutüüpidega kinnistutel. Aia- ja haljastusjätmeid võib kompostida lahtiselt aunas, köögi- ja sööklajätmeid nõuetekohase kinnise kompostriga. Hajaasustusel võib köögi- ja söögijätmeid kompostida lahtises aunas ümbruskonnale ohutult nii, et see ei soodustaks kahjurite levikut ega tekitaks muid häiringuid.

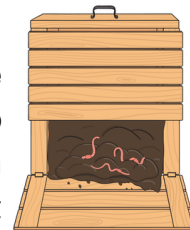
Kompostimisel tuleb biolagunevad jäätmed kompostida tervisele ja ümbruskonnale ohutult nii, et see ei soodustaks kahjurite levikut ega tekitaks muid häiringuid. Komposti ei tohi panna jäätmeid, mis muudavad komposti kasutamiskõlbmatuks. Kompostrid ja -aunad peavad paiknema naaberkinnistust vähemalt kahe meetri kaugusel, kui naabrid ei lepi kokku teisiti ning vähemalt 10 meetri kaugusel kaevust. Biolagunevate jäätmete kompostimisel tuleb tagada, et toimuksid aeroobsed lagunemisprotsessid. Korrastamata, roiskuva, haisva, taimehaigusi levitava, keskkonnale ja inimese tervisele ohtliku ja mittesobivasse kohta rajatud kompostimiskoha peab kinnistu omanik omal kulul likvideerima. Kuivanud aia- ja haljastusjätmeid võib põletada oma kinnistul naabreid mitte häirival moel.

Kui biolagunevaid köögi- ja sööklajätmeid ei ole kinnistul eeskirja kohaselt võimalik kompostida peab kinnistul olema toidu- ja söögijätmete teistest jäätmetest eraldi kogumiseks vastav konteiner ning sellega kogutavad jäätmed tuleb anda üle jäätmevedajale. Kui biolagunevad aia- ja haljastusjätmeid ei ole kinnistul eeskirja kohaselt võimalik kompostida, tuleb need üle anda korraldatud jäätmeveo raames korraldatavate veoringide käigus või üle anda Valga jäätmejaama.

Peamised kompostimisvõimalused:

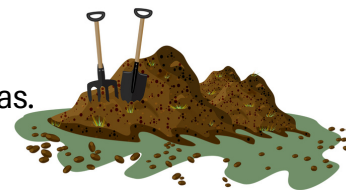
1) Tavaline komposter

Kompostri võib poest osta või ise ehitada. Pealt ja külgedelt peab komposter olema kinnine. Soovitav on komposter vooderda metallvõrguga, et hoida närilised eemal.

2) Aunkompostimine

Kompostimine lahtiselt aunas. Ei vaja kasti.

3) Kiirkomposter

4) Kottkompostimine

5) Vermikomposter

Kompostimist soodustavad sammud:

- Materjalide õige tasakaal - kompostisegus peab olema enam-vähem pooleks rohelist materjali (kartulikoored, värskelt niidetud muru ja toidujätmeid) ning kiulist materjali (näiteks kuivanud lehed, oksaraod, majapidamispaber, saepuru).
- Kompost tuleb laduda kihiti (näiteks muruniide, söögijätmed, muld, turvas, oksad, lehed) ja lisada peenemaid oksa või puistematerjali. Kui kompostis on vaheldumisi toidujätmed aiajätmetega, siis tõuseb kompostis temperatuur ja kompostimise protsess toimib.
- Õhulisuse tagamine - liiga tihe või liiga märg kompost hakkab mädanema, sel juhul on vaja lisada kompostile oksaraage, mulda, turvast, mättamulda, heina, hekseldatud põhku või ka ökopelleteid. Samuti tuleb komposti segada või hargiga komposti õhutada/kohendada.
- Niiskuse tasakaal - liigne kuivus ei lase kompostil kuumeneda ja kompostimise protsessid ei saa käivituda. Sel juhul võib komposti kasta. Liigne niiskus hävitab aga vajalikud mikroorganismid ning kompost hakkab mädanema ja haisema. Sel juhul segada komposti hulka kiulist materjali õhutamiseks.
- Toitained süsinik ja lämmastik - oksad, oksahake, muru, hein, kuivanud puulehed sisaldavad vähe lämmastikku. Komposti käima minemiseks on lämmastikku juurde vaja. Rohkelt on lämmastikku näiteks söögijätmetes, aiajätmetes, värskelt niidetud murus, nõgestes, aga ka sõnnikus.

Lisainfo leitav: <https://kliimaministeerium.ee/biojaatmed> ning <https://kompostiljon.ee/>.

EESTI
JÄÄTMEHOOLDUSKESKUS